

Jongerenwerk is geen "survival of the fittest"

Zoals verwacht beginnen de gevolgen van de transitie ook op straat voelbaar te worden. De rol voor jongerenwerkers vanuit hun deskundigheid op het gebied van

- * contacten leggen met allerlei doelgroepen,
- * relaties aangaan met jongeren waar dat voor de andere beroepsgroepen niet vanzelfsprekend is en
- * zorgen en mogelijkheden inventariseren (en monitoren),

wordt groter in het kader van vroegsignalering en ingrijpen aan de voorkant van probleemontwikkeling. Het is de bedoeling dat je met deze aanpak verdere probleemontwikkeling voorkomt en dus goedkoper uit bent.

Maar op dit moment worden jongeren die niet langer in de jeugdzorginstellingen worden rondgepompt, teruggepompt naar de straat. Met als gevolg dat jongeren met:

- meervoudige complexe problematiek,
- grote psychische problemen,
- verslavingsproblematiek,
- huisvestingsproblematiek (dak- en thuisloze jongeren)
- etc.

weer in het vizier komen van de jongerenwerker. Daarbij wordt de werker vaker geconfronteerd met onvoorspelbaar gedrag, fysieke en psychische druk (agressie). Zoals destijds opgemerkt, zou dat een terugkeer van het robuuste randgroepenwerk in kunnen gaan houden (jongerenhulpverlening bij nacht en ontij, interventiewerk, indringen in de leefwereld e.d.)

Sommige gemeentes en organisaties hebben daar al een beetje op geanticipeerd: gemeentes door alvast een Jongeren Interventie team (JIT) op te zetten of op andere doelgroepen te richten bijvoorbeeld: van overlastgevende groepen naar meer individuele hulpverlening aan de hand van de "present-werken" gedachte. Gedachte is daarbij dat deze doelgroepen "te zwaar" zijn voor de normale sociale wijkteams

Een enkele organisatie merkte dat de psychische en fysieke dreiging en agressie andere kwaliteiten vereist van de straatwerker zelf zowel op psychologisch, mentaal, communicatief als fysiek niveau en zorgde voor training en/of begeleiding van de beroepskracht.

De vrees was dat de toegenomen druk anders zou kunnen leiden tot een verdere leegloop van het jongerenwerk via verandering van werk of - en da's erger- ziekte en burnouts. De straatwerker moet betere tools krijgen en een hogere kwaliteit om zich staande te houden in de omgang met zwaardere problematiek.

Zelf begon ik met ambulante jongerenwerk vanuit het preventiewerk op het gebied van alcohol en drugs, maar al gauw werd dat uitgebreid tot integraal werken op jongeren met complexe problematiek. Dat werk werd destijds gezien als zwaar belastend, vooral ook psychisch: je krijgt nogal wat problemen voor je kiezen.

Ik had een HBO, een stevige stage in het vormingswerk met jongeren met een laag opleidingsniveau en toch werd ik:

- wekelijks begeleid door een maatschappelijk werker op het gebied van casuïstiek.
- daarnaast had ik het eerste jaar tweewekelijks begeleiding van dezelfde maatschappelijk werker en een opbouwwerker op het gebied van groepen en beleid en
- ik had iedere 6 weken overleg met een eigen stuurgroep vanuit onderwijs, gemeente, politie, psychiatrie, reclassering, horeca e.d.

Daar zat volgens mij de erkenning in dat het werken met jongeren en gezinnen met zeer ernstige problematiek geen "appeltje-eitje" was....en is.

(En dan nog was het belangrijk om eens per week bij te kletsen en van me af te praten met een schoolvriend van me).

Ik hoorde onlangs dat een jongerenwerker betrokken was als voorhoedewerker bij een zaak van huiselijk geweld, kindermisbruik, mishandeling in combinatie met psychische beperkingen e.d. De jongerenwerker was in vertrouwen genomen en had meteen alle alarmbellen af laten gaan. Daarna heeft hij het proces begeleid naar politie, justitie en hulpverlening en heeft een aantal gezinsleden bijgestaan en staat ze nog bij. Hij heeft daar echter geen back-up of begeleiding bij. Dat kan tot enorme problemen leiden voor de werker en dan?

Sommigen vinden misschien dat de begeleiding die ik destijds kreeg een tikkeltje overdreven was. Dat kan zijn, maar jongerenwerk aan de voorkant moet geen "survival of the fittest" worden. Door goed te investeren in de begeleiding en sturing van straatwerkers/jongerenwerkers kun je niet alleen zorgen voor meer kwaliteit in het werken met jongeren, maar zeker ook voor meer kwaliteit voor de beroepskracht zelf. Misschien voorkom je wel vroegtijdige uitstroom of uitval door ziekte. Dat is dan ook een enorme winst, want elke jongerenwerker die burn-out gaat is teveel!

De samenleving is gediend met continuïteit in de kwaliteit aan de voorkant van de probleemontwikkeling en de voorkoming van maatschappelijke uitval. Dat geldt niet alleen voor jongeren, maar ook voor jongerenwerkers: zorg voor goede begeleiding!